

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0603/ 3771

กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถนนนนทบุรี 1
ต. บางกระสอ อ. เมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

๖ สิงหาคม 2547

เรื่อง แผนงานการเจรจารอบโดฮา
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2547 ที่ประชุมคณะมนตรีใหญ่ขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้มีฉันทามติรับรองแผนงานและกรอบการเจรจารอบโดฮา ซึ่งจะเป็นแนวทางสำคัญในการเจรจาในรายละเอียดต่อไป

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำสาระสำคัญของแผนงานและกรอบการเจรจารอบโดฮาเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีทราบ ดังนี้

1. การต่ออายุการเจรจารอบโดฮาและการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ 6

การเจรจารอบโดฮาที่กำหนดจะต้องแล้วเสร็จภายในวันที่ 1 มกราคม 2548 แต่เนื่องจากการเจรจาประสบภาวะชะงักงันในช่วงหลังการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ 5 ที่แคนคูน เมื่อเดือนกันยายน 2546 ซึ่งมีผลให้แผนการเจรจาล่าช้าไม่สามารถสรุปผลตามกำหนดได้ คณะมนตรีใหญ่จึงมีมติให้เลื่อนกำหนดการสรุปผลการเจรจาออกไปจนถึงการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ 6 ซึ่งจะมีขึ้นในเดือนธันวาคม 2548 ณ ซ่งกง

2. การปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตรโลก

กำหนดให้ (1) ยกเลิกการอุดหนุนการส่งออกทุกรูปแบบ (2) ลดการอุดหนุนภายในลงมาอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันโดยประเทศที่ให้การอุดหนุนสูงลดลงมากกว่า (harmonization of domestic support) โดยเฉพาะการอุดหนุนที่บิดเบือนการค้า (trade-distorting support) จะถูกลดลงอย่างมากถึงร้อยละ 20 ในปีแรก (down payment) และกำหนดเพดานการอุดหนุนไว้ในระดับหนึ่ง และ (3) เปิดตลาดโดยการลดภาษีสินค้าเกษตรทุกรายการลงมาให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันทั้งประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา (อัตราภาษีสูงลดลงมากกว่าอัตราภาษีต่ำ) และการขยายปริมาณการนำเข้าภายใต้ระบบโควตาภาษี โดยประเทศกำลังพัฒนาจะลดภาษีในอัตราที่ต่ำกว่า

3. การเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรม

กำหนดสูตร (formula) การลดภาษีโดยภาษีสูงให้มีอัตราการลดที่มากกว่า เสริมด้วยการลดภาษีรายสาขา (sectoral approach) และลดอุปสรรคทางการค้าในรูปที่ไม่มีภาษีสูง (non-tariff barriers) โดยประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาในการลดภาษีที่ยาวนานกว่าและมีความยืดหยุ่นสำหรับอัตราการลดในบางรายการ

ทั้งนี้ ในการเจรจาเปิดตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม จะต้องคำนึงถึงระดับการพัฒนาและความจำเป็นพิเศษของประเทศกำลังพัฒนาด้วย เช่น เรื่องความมั่นคงด้านอาหาร การพัฒนาชนบท ความอยู่ดีกินดี การพึงพิงสิทธิประโยชน์ทางการค้าที่ได้รับจากต่างประเทศ การพึ่งพิงสินค้าโภคภัณฑ์เพียงบางรายการ การเป็นผู้นำเข้าอาหารสุทธิ ตลอดจนการเปิดเสรีฝ่ายเดียวที่ได้ดำเนินไปก่อนหน้านี้แล้ว เป็นต้น

4. การเปิดตลาดสินค้าบริการ

เร่งรัดการเจรจาเปิดตลาดสินค้าบริการให้เร็วขึ้น โดยมีกำหนดให้สมาชิกปรับปรุงข้อเสนอเปิดตลาดสินค้าบริการภายในเดือนพฤษภาคม 2548

5. การเริ่มเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า

เริ่มการเจรจาจัดทำความตกลงเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าซึ่งเป็นหนึ่งในสี่เรื่องของ Singapore Issues (ประกอบด้วยเรื่องการลงทุน นโยบายการแข่งขัน ความโปร่งใสในการจัดซื้อโดยรัฐ และการอำนวยความสะดวกทางการค้า) ส่วนอีกสามเรื่องที่เหลือจะทำการศึกษาต่อไปแต่จะไม่นำมาเจรจาทันทีรอบโดฮา ทั้งนี้ การเจรจาเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้านี้จะช่วยลดขั้นตอนที่ยุงยาก (red-tape) ของพิธีการศุลกากร และลดต้นทุนในการส่งสินค้าข้ามพรมแดนลง

6. เรื่องอื่นๆ

สำหรับการเจรจาเรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา การปรับปรุงกฎเกณฑ์ของ WTO การปรับปรุงกระบวนการระงับข้อพิพาทของ WTO ให้ดำเนินต่อไปพร้อมกับเรื่องอื่นๆ ส่วนเรื่องการปรับปรุงกฎเกณฑ์การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนา (Special and Differential Treatment) ให้เร่งพิจารณาและรายงานผลต่อที่ประชุมคณะมนตรีใหญ่ในเดือนกรกฎาคม 2548

ความเห็น

(1) การที่สมาชิกสามารถกำหนดแผนงานและกรอบการเจรจาดังกล่าวได้นับเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจต่อระบบการค้าพหุภาคีและเป็นก้าวสำคัญที่จะช่วยให้การเจรจารอบโดฮาคืบหน้าต่อไป โดยสมาชิกจะเริ่มเจรจารายละเอียด เช่น สูตรการลดภาษีทั้งสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม อัตราการลดการอุดหนุนภายในและการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร เป็นต้น ในเดือนกันยายน ศกนี้

(2) ข้อผูกพันการปฏิรูปสินค้าเกษตรที่สามารถตกลงกันได้ นับเป็นความสำเร็จของประเทศกำลังพัฒนาที่สามารถรวมพลังผลักดันประเทศพัฒนาแล้วให้ลดการอุดหนุนการผลิตสินค้าเกษตรลงอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นครั้งแรกที่สมาชิกยินยอมที่จะยกเลิกการอุดหนุนส่งออกสินค้าเกษตรไปในที่สุด

หากการเจรจารอบโดฮาประสบผลสำเร็จตามกรอบที่วางไว้ ไทยจะได้รับประโยชน์มาก โดยเฉพาะในรายการสินค้าที่ไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก เนื่องจาก ปัจจุบันประเทศพัฒนาแล้วที่เป็นคู่แข่งของไทยให้การอุดหนุนภายใน อุดหนุนการส่งออก และเรียกเก็บภาษีนำเข้าสินค้าส่งออกสำคัญของไทยในอัตราที่สูงมาก ดังนี้

- สหภาพ และสหรัฐฯ ให้การอุดหนุนการผลิตสินค้าข้าวสูงถึง 556 ล้านยูโรและ 607 ล้านเหรียญสหรัฐ และให้การอุดหนุนการผลิตน้ำตาลถึง 5,800 ล้านยูโรและ 1,100 ล้านเหรียญสหรัฐ ตามลำดับ

- สหภาพ และสหรัฐฯ ให้การอุดหนุนการส่งออกสินค้าข้าว 30 ล้านยูโร และ 200 ล้านเหรียญสหรัฐ และสหภาพฯ ให้การอุดหนุนส่งออกน้ำตาล 400 ล้านยูโร

- ปัจจุบัน ญี่ปุ่นเรียกเก็บภาษีนำเข้าข้าวนอกโควตาในอัตราที่สูงมากถึง 1,000 % แคนาดาเรียกเก็บภาษีนำเข้าเนื้อไก่นอกโควตาสูงถึง 238%

อย่างไรก็ตาม สินค้าเกษตรอ่อนไหวหลายรายการที่ไทยยังคงกำหนดโควตานำเข้าไว้ อาจต้องมีการปรับขยายโควตาและลดภาษีลงมา ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องเตรียมแผนรองรับไว้ เช่น นม กาแฟ น้ำมันปาล์ม ถั่วเหลือง ข้าวโพด และมันฝรั่ง เป็นต้น

(3) สำหรับการลดอัตราภาษีสินค้าอุตสาหกรรมลงจะเป็นประโยชน์ต่อไทยในการขยายการส่งออกไปยังประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาที่มีศักยภาพในการเป็นตลาดส่งออกใหม่ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากไทยเป็นประเทศพึ่งพาการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป็นหลัก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75 ของการส่งออกทั้งหมด

(4) ส่วนการเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้านั้น ไทยก็ได้รับประโยชน์เนื่องจากผลการหารือกับภาครัฐและเอกชนของไทยในเวทีต่างๆ รวมทั้งการออกแบบสอบถามพบว่าปัญหาเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นปัญหาที่ผู้ประกอบการไทยพบมากที่สุด ในจำนวนปัญหาทางการค้าทั้งหมด ดังนั้น จึงเห็นว่าการอำนวยความสะดวกทางการค้าจะส่งผลดีต่อการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ คาดว่าผลการเจรจาจะสามารถลดต้นทุนการส่งออกได้ถึงร้อยละ 5 - 15 และจะช่วยลดความยุ่งยากในด้านพิธีการศุลกากรลงด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้นำเข้าและส่งออก โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็ก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

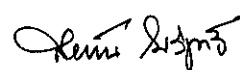

(นายวัฒนา เมืองสุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักเจรจาการค้าพหุภาคี
โทร 02-5077500
โทรสาร 02-5475625

จัดอยู่ในประเภทเรื่อง ฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

(นางสาวสิมพันธ์ วานิชฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี